

Dyslexieprotocol

Wat is dyslexie?

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau. (Bron: Stichting Dyslexie Nederland).

Dit betekent dat het gaat om een ernstige lees- en/of spellingachterstand die hardnekkig is, ondanks voldoende gelegenheid tot leren.

Dyslectische leerlingen in het voortgezet onderwijs hebben problemen met:

- **Lezen en/of spellen op woordniveau** in het Nederlands en in de moderne vreemde talen (nieuwe klank-tekenkoppelingen, ingewikkelde spellingsafspraken).
- Het **snel en accuraat lezen (decoderen) van teksten** bij alle vakken.
- Het **snel en accuraat spellen (coderen) bij functioneel schrijven** bij alle vakken.

Ondanks adequate remediërende instructie en begeleiding in het verleden (primair onderwijs) of gedurende een periode (half jaar of langer) in het voortgezet onderwijs, blijven de problemen in het aanleren en toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau bestaan.

Een kind blijft, ook nadat hij met veel hulp een redelijk niveau heeft bereikt, dyslectisch. Eens dyslectisch, altijd dyslectisch.

De dyslexieverklaring

Indien er sprake is van dyslexie wordt er een dyslexieverklaring afgegeven door een GZ-psycholoog, met daaraan gekoppeld handelingsadviezen. Aan de hand van dit handelingsplan wordt de dyslexiepas ingevuld. De zorgcoördinator/RT'er bespreekt de dyslexiepas zorgvuldig met de leerling. Op deze pas, die de leerling bij zich heeft in de lessen, staat aangegeven welke compenserende en dispenserende maatregelen voor de betreffende leerling in de lessensituatie genomen mogen worden. Tevens staat er op deze pas vermeld wat er van de leerling verwacht wordt.

Overzicht dispenserende en compenserende maatregelen

In sommige gevallen is de dyslexie zo hardnekkig dat vrijstelling schriftelijk kan worden aangevraagd door de ouder(s)/verzorger(s) bij de deelschooldirecteur, na overleg met de mentor/RT'er van hun kind. Dit is alleen mogelijk voor de moderne vreemde talen als de leerling deze taal voor het 2de jaar volgt. Aansluitend vindt de besluitvorming plaats.

De deelschooldirecteur stelt de zorgcoördinator op de hoogte van de aangevraagde vrijstelling.

Alleen leerlingen die blij hebben gegeven van voldoende inzet gedurende langere tijd komen voor de vrijstellingsregeling in aanmerking. De hardnekkigheid van het probleem, zich uitend bij de moderne vreemde talen, moet worden aangetoond.

Hoewel de mogelijkheid van vrijstelling geboden wordt, moedigt het Carolus Borromeus College dit niet voor alle dyslectische leerlingen aan. Wanneer het redelijkerwijs haalbaar is de taal te blijven volgen, heeft dat de absolute voorkeur. Leerlingen kunnen door de aangeboden vaardigheden (luisteren, lezen, spreken, schrijven) hun zwakke punten wellicht compenseren.

Het is belangrijk dat de leerlingen die een taal willen laten vallen, zich goed informeren over de eisen van de te kiezen vervolgopleiding. Ouders en leerlingen onderzoeken dit zelf.

Basisvorming VMBO klas 1 en 2 Theoretische Leerweg

Iedere leerling in klas 2 Theoretische Leerweg, die in het bezit is van een dyslexieverklaring, heeft de mogelijkheid om tijdens het jaar een moderne vreemde taal te laten vallen, met uitzondering van het vak Engels. Engels is een verplicht examenvak. De 3 lesuren die hierdoor vrijkomen worden gebruikt voor de overige talen. Onze doelstelling is dat iedere leerling, naast het vak Engels, minimaal een jaar elke moderne vreemde taal volgt.

De invulling hiervan wordt door de zorgcoördinator besproken met de leerling. In de praktijk wordt meestal 2 uur gevuld met het maak- en leerwerk van Engels en de andere MVT en 1 uur door te werken met het door de methode aangeleverd ICT materiaal.

Mocht de leerling van deze mogelijkheid gebruik willen maken, dan volgt een gesprek met de leerling, de ouder(s)/verzorger(s) en de mentor. Van belang is wel te vermelden, dat de doorstroommogelijkheid naar de Havo door deze keuze bemoeilijkt kan worden.

Basisvorming Havo/vwo klas 1,2 en 3

In deze klassen zijn geen vrijstellingen mogelijk.

Bovenbouw VMBO klas 3 Theoretische Leerweg

Leerlingen die in het bezit zijn van een dyslexieverklaring hebben de mogelijkheid om een moderne vreemde taal te laten vallen, met uitzondering van het vak Engels. Engels is een verplicht examenvak. De 3 lesuren die hierdoor vrijkomen worden gebruikt voor de talen Nederlands en Engels. Leerlingen die na het VMBO theoretische Leerweg willen doorstromen naar de HAVO moeten zich realiseren dat zij niet kunnen kiezen voor het profiel C&M. Aangezien daar een tweede moderne vreemde taal verplicht is.

Bovenbouw Tweede Fase

Het bevoegd gezag heeft de ruimte om een leerling op het atheneum ontheffing te verlenen voor het volgen van onderwijs in de tweede moderne (vreemde) taal in het volgende geval: de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal (dyslexie) of een zintuiglijke stoornis (slechtziend, doof) die effect heeft op taal.

Mocht de leerling van deze mogelijkheid gebruik willen maken, dan volgt een gesprek met de leerling, de ouder(s)/verzorger(s) en de mentor en/of RT'er.

Alleen leerlingen die blij hebben gegeven van voldoende inzet gedurende langere tijd komen voor de vrijstellingsregeling in aanmerking. De hardnekkigheid van het probleem, zich uitend bij de moderne vreemde talen, moet worden aangetoond.

Hoewel de mogelijkheid van vrijstelling geboden wordt, moedigt het Carolus Borromeus College dit niet voor alle dyslectische leerlingen aan. Wanneer het redelijkerwijs haalbaar is de taal te blijven volgen, heeft dat de absolute voorkeur. Leerlingen kunnen door de aangeboden vaardigheden (luisteren, lezen, spreken, schrijven) hun zwakke punten wellicht compenseren.

Het is belangrijk dat de leerlingen die een taal willen laten vallen, zich goed informeren over de eisen van de te kiezen vervolgopleiding. Ouders en leerlingen onderzoeken dit zelf.

Compenserende maatregelen (Faciliteiten)

Voor het uitvoeren van de faciliteiten ligt de verantwoordelijkheid bij de docent en het initiatief bij de leerling en de docent.

(Onderstaande faciliteiten gelden voor alle leerwegen. Toekenning van deze faciliteiten is afhankelijk van de handelingsgerichte diagnose.)

m.b.t hoe te toetsen

- Verlenging toetstijd en of repetities inkorten.
- Mondelinge toetsen.
- Niet of gedeeltelijk meerekenen van spellingsfouten (wordt afgebouwd in hogere jaren).
- Auditieve ondersteuning.
- ICT-ondersteuning.

Faciliteiten bij Examen

- Verlenging van de examentijd (voor het Centraal Schriftelijk Eindexamen hoogstens 30 minuten)
- Vergroting van het lettertype bij teksten
- Auditieve ondersteuning
- ICT-ondersteuning

De directie van het Carolus Borromeus College beslist op basis van een gemotiveerd advies van de zorgcoördinator voor iedere dyslectische leerling van welke vrijstellingen en faciliteiten gebruik gemaakt mag worden. Daar komt bij dat de eerste twee vermelde faciliteiten voor elke dyslectische leerling geldt. Voor leerlingen die in het bezit zijn van een dyslexieverklaring worden de extra faciliteiten bij de examens gemeld bij de onderwijsinspectie.